

γραβιέρα

γραβιέρα ή, σύνθηθ.

Έκ τοῦ Ἰταλ. *groviere*, τὸ ὅπ. ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλβετικῆς πόλεως Gruyère, ἐνθα παρασκευάζεται ὠρι-
σμένον εἶδος τυροῦ.

Εἶδος ἐλβετικοῦ τυροῦ πολλαχ. β) Εἶδος τυροῦ κατὰ
μίμησιν τοῦ ἐλβετικοῦ πολλαχ.

γραβίζω Κέρκ. (Κασσιόπ.)

Έκ τοῦ οὗς. γ ρ ά β α, τὸ ὅπ. βλ.

Κρύπτομαι εἰς γ ρ ά β α ν: Μ' αὐτὸ τὸ γαιρὸ γραβίζου-
νε μέσα 'ς τὰ βαθιὰ τὰ ψάγια.

γραβοπούλα ή, Ἀντίπαξ. Ἡπ. (Θεσπρωτ.) Κέρκ.
Παξ.

Έκ τοῦ οὗς. γ ρ ά β α, τὸ ὅπ. βλ., καὶ τῆς ὑποκορ. κα-
ταλ. -π ο ύ λ α.

Μικρὴ γ ρ ά β α 2, ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γραβοπούλες καὶ ὡς τοπων. Ἡπ.
(Φιλιάτ.)

γραβούλι τό, ἀμάρτ. γραβούλ' Σάμ. κραβούλι Θράκ.
(Καδίκ.) χραβούλι Θράκ. (Τσακίλ.)

Έκ τοῦ γ ρ ά β α λ ο (Ι) ὡς ὑποκορ.

Γ ρ ά β α λ ο (Ι) 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γραβούτι τό, Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων.

Έκ συμφύρσ. τῶν οὗς. γ ρ ά β α καὶ *β ο ύ τ ι. Πβ.
μ α κ ρ ο β ο ύ τ ι, κ ο λ ο β ο ύ τ ι.

Σπήλαιον ἐντὸς τῆς θαλάσσης ἐνθ' ἄν.: Διασολεμένο
ψάρι αὐτὸ τὸ σπαράκι! Ὅλο τρυπώνει 'ς τὰ γραβούτια
Ἐρεικ. Ὁ Τζώρτζης τοῦ Ρομπολὲ μέσα σ' ἓνα γραβούτι
εὐρήκε κιὰμέτι στρουδὸπ'λα (κιὰμέτι = ἀφθονία, στρου-
δὸπ'λα = μικρὰ στρεΐδια) αὐτόθ. Σὲ αὐτὸ τὸ γραβούτι τῇ
θάλασσας ἤθελα νά 'ξερα πόσα ψάγια θά 'χουνε γραβώσει
αὐτόθ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γραβούτι Κέρκ. (Κασ-
σιόπ. Συναράδ.)

γραβουτώνω Ἐρεικ.

Έκ τοῦ οὗς. γ ρ α β ο ύ τ ι.

Χώνομαι, βουτῶ εἰς γ ρ ά β α ν: Βωρέ, 'ς τό 'πα ἐφῆς πού
θὰ πιάκωμε σήμερα μὲ τὰ δίχτυα караβιδίτσια καὶ θὰ μᾶς
ἔχη γραβουτώσει τὸ βολιμόσκοινο σὲ κᾶνα 'βλέμονα (βωρέ =
μωρέ, караβιδίτσια = караβιδούλες, βολιμόσκοινο = σχοινὶ
μὲ μολύβι, βλέμονας = ἀβλέμονας = βαθὺ μέρος τῆς θα-
λάσσης).

γράβωμα τό, ἐνιαχ. γράβουμα Στερελλ. (Ἀμφιλογ.
Σπάρτ.) ἀγραδουμα Στερελλ. (Περίστ.) σγράβουμα Εὐβ.
(Αἰδηψ.)

Έκ τοῦ ρ. γ ρ α β ὠ ν ω.

Ἡ ἐμπλοκή, ἐγκλεισμός εἰς γ ρ ά β α ν ἐνθ' ἄν.: Ἐφαγα
τέτερον ἀγραδουμα π' θὰ δούθ' μῶμι! Στερελλ. (Περίστ.)

γραβώνω Ἐρεικ. γραβόνου Στερελλ. (Ἀμφιλογ.
Μπούκ. Σπάρτ.) γραδώνω Ἡπ. (Ξηροβούν. Ραδοβύζ. κ.ά.)
Θεσσ. (Ἀρματολικ.) Φοῦρν. γραδώνου Εὐβ. (Ἀκρ. Στρό-
πον.) Ἡπ. (Πλατανούσ. Πράμαντ.) Θεσσ. (Ἀργιθ. Βρύσ.)
Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀμφιλογ. Καρπεν. Λεπεν. Μύτικ.
Ναύπακτ. Σπάρτ. Τριχων.) ἀγραδώνου Στερελλ. (Περίστ.)

σγραβόνου Εὐβ. (Αἰδηψ.). Μέσ. γραδώνουμι Θεσσ. (Ἀργιθ.
Βρύσ.) ἀγραδώνουμι Στερελλ. (Περίστ.)

Έκ τοῦ οὗς. γ ρ ά β α.

1) Ἐμπλέκομαι, ἐνσφηνόμαι Ἐρεικ. Εὐβ. (Ἀκρ.)
Ἡπ. (Πλατανούσ.) Θεσσ. (Ἀργιθ. Ἀρματολικ. Βρύσ.) Στε-
ρελλ. (Ἀμφιλογ. Καρπεν. Λεπεν. Μύτικ. Ναύπακτ. Περίστ.
Σπάρτ. Τριχων.): Τὸ δίχτυ θὰ σοῦ γραβώσει ἐδῶ τσί ξέρες
Ἐρεικ. Εἶναι, γλέπεις, γραβωμένο τὸ χταπόδι αὐτόθ. Γράδου-
σι ἡ κόττα Λεπεν. Γραδὼθ' κι ἡ γίδα Πλατανούσ. Γραδὼθ' κα
'ς τὰ σύρματα κ' ἔσκισα τὰ σκουτιά μ' Βρύσ. Ποῦ γραδουσι,
μαρὴ, οὐ κόκοτους; Καρπεν. Εἶμι ἀγραδουμένους πίσον ἀπ'
τοῦ ντ'λάπ' Περίστ. Ἀγραδώνουμι 'ς τοῦ ρ'μᾶν' αὐτόθ.
Γράδουσα κι δὲ μπουροῦ νὰ βγοῦ Σπάρτ. Ἐσπασ' ἓνα
κουκκαλάκ' κι πῆι κι γραδουσι ἀνάμισα σὶ δυὸ τραπιζίτις,
π' δὲ βοροῦ νὰ δού βγάνου μὲ κανένα δρόπου Ἀκρ. Ἡρθι
κι γραδουσι' τοῦ πουδάρ' τ' γαιδουριού ἀνάμισα 'ς τ'ς δυὸ
πέτρις κι δὲν ἔβγινι μὲ κανένα δρόπου αὐτόθ. Ἐγραδουσι
τοῦ πόδ' μ' (ἐνσφηνώθη εἰς ρωγμὴν βράχου) Σπάρτ.
Γράδουσι τοῦ πουδάρ' μ' μιάσα 'ς τῇ γράδα (μιάσα = μέσα)
Ἀργιθ. Γράδουσι' αὐτὰ τὰ παλισκούτια 'κειὰ σὶ 'κειῶν 'ν
ἀγράδα Τριχων. β) Μετβ. καὶ ἀμτβ., συνωθῶ Ἡπ. (Ξηρο-
βούν.) γ) Συλλαμβάνω Ἡπ. (Πλατανούσ. κ.ά.) Στερελλ.
(Περίστ.): Ἀσὲ γραδῶσω πουθενά, σὲ γράδωσα Ἡπ.
Συνών. π ι ἄ ν ω, τ σ α κ ὠ ν ω. δ) Κρύπτομαι κάπου Ἐρεικ.
Εὐβ. (Αἰδηψ.) Στερελλ. (Ἀμφιλογ. Μπούκ. Περίστ. Σπάρτ.):
Σὲ αὐτὸ τὸ γραβούτι τῇ θάλασσας ἤθελα νά 'ξερα πόσα
ψάγια θὰ 'χουνε γραβώσει Ἐρεικ. Παρατρανάει ὁ βουριάς
κι πᾶν τὰ γίδια τ' ἀπόγουνου νὰ γραβώσ'νι μέσα Μπούκ.
Μ' ἔπιασ' ἡ βρογχὴ κι γραβουσα 'ς τ' σπ'λιὰ Ἀμφιλογ.
ε) Ἐπὶ κατασκευῆς τοίχου ἢ ἀντερείσματος, ἐμπηγνύω μι-
κροὺς λίθους εἰς τὰ κενὰ τὰ ὅποια δημιουργοῦνται μεταξὺ
τῶν μεγάλων λίθων Φοῦρν.: Γραδώνεται ἡ πεζούλα καὶ
βαστάει. Συνών. χ α λ ι κ ο λ ο γ ὠ. 2) Μεταφ., ἀπομο-
νώνομαι εἰς τὴν οἰκίαν μου Στερελλ. (Περίστ.) β) Εὐρί-
σκομαι εἰς δυσχερῆ θέσιν, κυρίως οἰκονομικὴν Στερελλ.
(Σπάρτ.): Γράδουσι οὐ φουκαρὰς κι ἀπὲ ἀλλῶς δὲν ἔλι
ψέματα γ) Εἶμαι ἀπησχολημένος Ἡπ. (Πλατανούσ.)
Στερελλ. (Σπάρτ.): Τώρα δὲν ἔχου κιρὸ γιὰ ταξίδι, εἶμι
γραδουμένους μὲ τ' ὄργανο Πλατανούσ. Θὰ νά 'κανα αὐ-
τείνη τ' δ'λεῖ, ἀλλὰ εἶμι γραδουμένους τώρα μὲ τοῦ χου-
ράφ' Σπάρτ. δ) Ἐμπλέκομαι εἰς συζήτησιν καὶ καθυστερῶ
Ἡπ. (Πράμαντ.) Θεσσ. (Ἀργιθ.): Πᾶσα μέρα γραδώνου
μὲ τοῦ Λάκια κι δὲ βοροῦ νὰ ξιγραδῶσου Πράμαντ. Γρά-
δουσα 'ς τὸ χουριὸ (ἐμπλεξά, καθυστέρησα ἕνεκα συνανα-
στροφῆς εἰς τὸ χωρίον καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ φύγω ἐγκαίρως)
Ἀργιθ. ε) Πιέζω, στενοχωρῶ Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Τρι-
χων.): Αὐτὸν τὸν γράδωσες γιὰ καλὰ Ἡπ. Μὲ γράδωσανε
κ' ἕκατσα γιὰ φαί Τριχων. Γραδὼθ' κα κι τὰ μαρτύρ'σα
οὔλα αὐτόθ. Εἶναι πολὺ γραδωμένος (εἶναι πολὺ στενοχω-
ρημένος) Ἡπ. στ) Στρίζομαι, παραμένω Εὐβ. (Στρόπον.):
Ἀμα ξιμιντανίσι' ἀπονδῶ, δὲ γραδῶν' πουθινὰ (ξιμιντανίσι'
ξεμειντανίση = φύγη, ἀναχωρήση) Ποῦ νὰ γραδῶσ'ς, δὲν
ἔχ' πουθινὰ κλαρὶ (ποῦ νὰ παραμείνης, δὲν ἔχει πουθενὰ
κλαρί).

γραβωτὸς ἐπίθ., Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων. ἀγραδουτὸς
Στερελλ. (Περίστ.)

Έκ τοῦ γ ρ ά β α, τὸ ὅπ. βλ., καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ω τ ὸ ς.

1) Σπηλαιώδης Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων.: Ὁ Σκυλλο-
πνίχτης εἶναι βουνὸ κ' ἔρχεται γραβωτὸ ἀπουνάτω καὶ